

Collegevoorstel

Auteur J. van Sikkelerus (1715)	Datum 17/6	Paraaf
Leidinggevende Jim van der Zwan	Datum 18/6/14	Paraaf
Manager S. de Bruin	Datum 19/6/14	Paraaf
Portefeuillehouder O.G. Prinsen	Programmawethouder O.G. Prinsen	
Presidium/PMA/Raad nee	Behandelveorstel: n.v.t.	

Apeldoorn

Registratienummer
2014-509600

Datum
16-06-2014

Paraaf deponeren

Voorgesteld besluit: Akkoord

Beslissing burgemeester en wethouders							
	B	W	W	W	W	W	S
		OP	NS	PB	JK	DC	
Akkoord							
Bespreken							

Aantekeningen/vragen

Betrokken eenheden

Programma Stadsranden, position paper, opdracht en criteria voor de investeringsprojecten onder de Investeringsimpuls van de Provincie Gelderland

Voorstel eenheid Ruimtelijke Leefomgeving:

1. Kennisnemen van de paper en opdracht voor het Programma Stadsranden (2,5 miljoen) als onderdeel van het totaalprogramma Investeringsimpuls Provincie (17 miljoen)
2. Kennisnemen van één van de onderdelen uit de opdracht Programma Stadsranden: de criteria voor de besteding van de 2,5 miljoen op korte termijn

Besluit B&W d.d.

04 JULI 2014

Openbaarheid

- voorstel/besluit wel openbaar
- toelichting wel openbaar
- bijgevoegde stukken wel openbaar
- Paper: Naar een Stadsrand met Buitenstadkwaliteit
- Criteria korte termijn projecten uitvoeren

Afschrift aan

de Kleuver, S. de Bruin, Zwan, Vlekkert, Kuijpers, Bergink, Hooiveld, Leusink, Thunnissen

20 JUNI 2014
binnew.

0. Samenvatting

Apeldoorn ontvangt 17 miljoen euro van de provincie Gelderland om een economische Robuuste Investeringsimpuls te geven aan de stad, verdeelt over 5 programma's. De provinciale bijdrage aan het programmaonderdeel Stadsranden bedraagt 2,5 miljoen euro en zal in drie verbindingen geïnvesteerd worden:

1. verbinding Apeldoorn-west met Berg en Bos
2. verbinding noordoost (Zuidbroek-Weteringse Broek en Landgoed Woudhuis)
3. verbinding zuidoost (Beekbergsebroek; de Maten-Beekbergerwoud)

Voor de provincie is het verder van belang dat met deze investering ook anderen gaan investeren in de stad. Daarnaast is verkend wat de meerwaarde van het Programma Stadsranden kan zijn voor ons als Buitenstad. Daaruit blijkt dat, naast het realiseren van de drie genoemde verbindingen, er nog twee opgaven liggen.

De eerste opgave is het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk én het verder uitnutten van dat netwerk door ondernemers. De Structuurvisie geeft aan dat er aan de oostkant van de stad meer recreatieve ontwikkelingen in onze groene uitloopgebieden moeten komen, zodat ook dit gebied aantrekkelijker wordt om te vertoeven. Ook andere functies zoals energielandschap, stadslandbouw kunnen daar een plek krijgen.

De tweede opgave betreft de westelijke stadsrand (Veluwe). In de Structuurvisie is aangegeven dat het wenselijk is de aanwezige kwaliteiten te behouden én verder uit te bouwen. Dit vraagt een integrale benadering, waarbij er gedacht moet worden aan zonering van gebruik en het versterken van ecologische, cultuurhistorische en recreatieve samenhang. Daarnaast is er een sociale opgave: de tevredenheid van bewoners. In het paper is aangegeven dat we daarmee aan de slag gaan door:

- het opstellen van criteria om de juiste investeringen (uit de Investeringsimpuls) te doen in de drie verbindingen stad-land.
- het opstellen van een kansenkaart Stadsranden, waarbij het netwerk van fiets- en wandelpaden (en routes) kansen creëert voor ondernemers én voor de groene uitloopgebieden in de stadsranden. Het 'Rondje Enschede' dient hierbij als inspiratie. Dit pakken we samen op met externe partners, partijen, ondernemers/eigenaren op gebied van recreatie en de Groene Mal.
- het opstellen van een opdracht en een voorstel voor de procesaanpak voor een gezamenlijke koers voor de westelijke stadsrand (co-creatie met ondernemers en bewoners, met een mogelijke samenwerking met de provincie).

Met de resultaten van de genoemde drie stappen komen we bij u terug. Zo zijn de criteria al opgesteld, en ter kennis name bijgevoegd (beslispunt 2).

1. Inleiding

Apeldoorn ontvangt 17 miljoen euro van de provincie Gelderland om een economische Robuuste Investeringsimpuls te geven aan de stad. Uw college heeft met de provincie afgesproken het geld te investeren in 5 programma's. Daar is het Programma Stadsranden er één van. De provinciale bijdrage aan dit programmaonderdeel bedraagt 2,5 miljoen euro. Voor de provincie is het verder van belang dat met deze investering ook anderen gaan investeren in de stad. De bestuurlijke verantwoording naar uw college en de raad verloopt via de totale Robuuste Investeringsimpuls. Vanuit het onderdeel programma Stadsranden willen we u graag op de hoogte houden van de stappen die gezet worden en de besteding van de impuls. In het bijgevoegde paper geven we aan wat de opgave op korte termijn is, namelijk investeren in de concrete verbindingen stad-land, én wat de opgave en kansen voor de iets langere termijn is. Partnerschap (met organisaties en inwoners) vormt een belangrijk onderdeel, zowel op korte als lange termijn. De eerste stap die voor de korte termijn nodig is, is het formuleren van criteria waaraan projecten/initiatieven getoetst worden. Het TEEB-denken (maatschappelijke kosten en baten) is hierbij toegepast.

Daarnaast gaan we aan de slag met het benutten van de kansen die het Programma Stadsranden biedt voor Apeldoorn als Buitenstad. Dit gebeurt uiteraard samen met andere partners/eigenaren en bewoners. Het gaat enerzijds om het formuleren van een opdracht met als doel een koersnotitie te maken voor de westelijke stadsrand. De provincie wil hierin meedoen vanuit de Omgevingsvisie en als bevoegd gezag voor de Ecologische Hoofdstructuur.

Daarnaast gaan we een kansenkaart opstellen met 'Rondje Enschede' als inspiratie om het recreatieve netwerk te verbeteren, dit economisch beter te benutten en het op de kaart te zetten. De groene uitloopgebieden in de stadsrand vormen hier een belangrijke basiskwaliteit voor.

2. Kader

Robuuste Investeringsimpuls (dd11-03-2013). Structuurvisie Apeldoorn biedt Ruimte-Buitenstad (raadsbesluit 30 mei 2013).

3. Beoogd (maatschappelijk) resultaat

Door de investering zelf wordt gewerkt aan een completer netwerk voor fietsers en wandelaars. Economisch is dat interessant. Vanuit deze basis kan een vliegwieleffect ontstaan doordat ondernemers hierop inspelen met initiatieven in de recreatieve sfeer. Ook worden onze inwoners uitgenodigd meer te bewegen (fietsen, wandelen), wat een gezondheidswinst betekent.

4. Argumentatie

Het paper geeft duidelijk aan welke stappen de gemeente gaat zetten om de drie opgaven te realiseren. Dit geeft duidelijkheid voor andere betrokkenen, zowel de ambtelijke organisatie als externe partijen en partners en inwoners/eigenaren.

5. Maatschappelijk draagvlak

Bij de uitvoering van de opdracht staat participatie met andere eigenaren/organisaties/ondernemers en bewoners/wijk- en dorpsraden centraal.

6. Risico's

Nvt, wordt meegenomen als onderdeel in het formuleren van de opdracht en de kansenkaart.

7. Financiële paragraaf

De verantwoording van de programmamiddelen (2,5 miljoen) verloopt via het reguliere spoor van de BROA en de totale verantwoording van de Investeringsimpuls via Strategie en Regie. Het betreft BROA 3.14, 3.15 en 3.16.

8. Communicatie van het besluit

De aanpak wordt intern gecommuniceerd aan de projectleiders van lopende projecten waarin één van de drie verbindingen liggen. Ook de stadsdeelmanagers en stadsdeelbeheerders, evenals externe partijen worden geïnformeerd. Zij zijn aan zet om kansrijke projecten te initiëren en verder te brengen met onze inwoners daar waar nog geen projecten zijn die bijdragen aan het realiseren van de drie verbindingen.

Voor het formuleren van de opdracht voor de westelijke stadsrand en de kansenkaart van de oostelijke stadsrand wordt intern iedereen die nu een project doet en/of contacten heeft met externen op de hoogte gebracht. Zij worden actief betrokken bij het verdere proces.

Overigens zijn de meeste mensen al op de hoogte en betrokken, omdat de opdracht zoals aangegeven in het paper geformuleerd is op basis van gesprekken met betrokkenen.

9. Realisatie van het besluit

Met de resultaten van de genoemde drie stappen komen we bij u terug. Zo zijn de criteria al opgesteld en ter kennis name bijgevoegd (beslispunt 2). Met de opdracht voor de westelijke stadsrand komen we na de zomer met een voorstel. De kansenkaart volgt in het najaar.

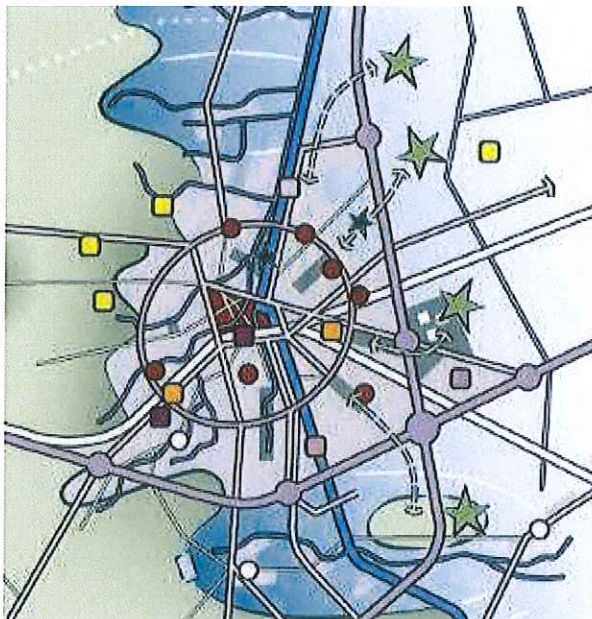
Naar een Stadsrand met Buitenstad- kwaliteit

Programma Stadsranden

Apeldoorn is én profileert zich als Buitenstad. In de buitenstad komen de voordelen van wonen in of bij een moderne stad samen met het genot van leven in of bij een hoogwaardig buitengebied en de dorpen. Het biedt een prettige mix van kwaliteiten. Onze groene stadsranden zijn hier belangrijk in: ze vormen de overgang tussen de stad en het buitengebied en de dorpen. We werken aan het verbeteren van de verbindingen tussen stad en land door concrete investeringen te doen vanuit de Investeringsimpuls van de provincie. Maar ook zien we kansen om in het programma Stadsranden de betekenis van de stadsranden voor de Buitenstad te laten toenemen, zodanig dat het bijdraagt aan de comfortabele gezinsstad én het toeristisch toplandschap. Nieuwsgierig naar de kansen? Lees dan verder!

Programma **Stadsranden in de Buitenstad**

Het versterken van de Buitenstad-identiteit in de stadsranden draagt bij aan de strategische doelen uit het Bestuursakkoord 2014. Apeldoorn krijgt meer betekenis als comfortabele gezinsstad, omdat wonen, werken én recreëren met elkaar worden verbonden. Daarnaast betekent het ook een impuls voor het toeristisch toplandschap. Het geheel maakt dat we tevens hoofdstad van de Veluwe zijn. Juist daarop zijn we trots en dat willen we verder uitbouwen samen met ondernemers, partners en bewoners. We faciliteren initiatieven die daaraan bijdragen en verbinden die. Zelf staan we aan de lat voor de 'vaste waarden' van Buitenstad zijn, gevat in het fundament.

Het fundament uit de Structuurvisie 2013

De laatste jaren wordt er vanuit diverse programma's en projecten gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de stadsrand. Voorbeelden zijn Park Berg en Bosch, Zuidbroek, Weteringse Broek, Beekbergsebroek. De insteek daarbij is altijd tot waardecreatie te komen. Elk gebied kent zijn eigen buitenstadsopgave en proces met zijn eigen partners. Aan de westrand faciliteren we in diverse plannen een aantal recreatieve bestemmingen. Recent is het programma Vrijtijdseconomie van start gegaan. Dit programma heeft tot doel om

samen met de toeristische ondernemers en organisaties ons toeristisch product beter op de kaart te zetten en de bestedingen van bezoekers te verhogen. Het programma stadsranden wordt vanuit het programma Vrijtijdseconomie als een concrete uitwerking gezien die bijdraagt aan de doelen hiervan.

Korte termijn: knelpunten in drie verbindingen oplossen

Het programma **Stadsranden** heeft op korte termijn als doel de verbindingen tussen (binnen)stad en land te versterken. De focus ligt daarbij op de Apeldoornse bewoners en op toeristen. De bijbehorende groene waarde wordt meeontwikkeld. Binnen dit programma wordt 2,5 miljoen euro provinciaal geld geïnvesteerd in 3 verbindingen:

- Apeldoorn-west met Berg en Bos
- noordoost Zuidbroek-Weteringse Broek en Landgoed Woudhuis
- verbinding zuidoost, Beekbergsebroek (de Maten-Beekbergerwoud)

De focus ligt op ontbrekende schakels in de fiets- en wandelpaden en de groene omgeving rond de barrières van de A1 en A50. Voor de besteding worden criteria opgesteld. Realisatiekansen in de tijd vormen een belangrijke afwegingsfactor (aanbesteding uiterlijk eind 2015), evenals de mate van partnerschap. Mee-investerende partners en bewoners/eigenaren zijn welkom!

Samenhangend netwerk: meer economische én maatschappelijke baten

Deze verbindingen staan niet op zichzelf maar maken onderdeel uit van een samenhangend netwerk van recreatief aantrekkelijke fiets- en wandelpaden. Uit onderzoek blijkt dat zo'n netwerk veel meer baten oplevert dan onsamenhangende ingrepen. Door bewoners uit te nodigen tot bewegen ontstaat er een positief gezondheidseffect dat preventief werkt en dus op termijn zorgkosten bespaart. Ook is er een direct economisch profijt voor aanpalende ondernemers die een dienst of producten leveren. Voorbeelden zijn: stadslandbouw, horeca, bed en breakfast.

Hoe ver staan we?

Op de Veluwe is sinds 2008 het fietsknooppuntensysteem in gebruik. Dit verbindt ook onze binnenstad, via de stadsrand met de omgeving. Echter de routes liggen nu niet altijd op de meest aantrekkelijke (landschappelijke en economische) plek. Ook ontbreken er paden. De ambitie om dit te verbeteren is deels terug te vinden in de lopende projecten. Het programma Stadsranden vormt nu de kans om daar verder vorm aan te geven samen met andere partijen. Voor wandelen is er nog geen systeem én zijn er geen fysieke verbindingen tussen stad en land. Ook bij de dorpen is dat er niet. Maar daar komt verandering in want Wandelnet is samen met IVN, ANWB en wijk- en dorpsraden bezig met het concreet ontwerpen van routes vanuit de binnenstad (OV) naar het buitengebied en de dorpen volgens het concept Stad te Voet. Een aantal routes is in concept gereed, naar financiering wordt gezocht. Ook op regionaal niveau wordt in de tafel Routenetwerken door maatschappelijke organisaties en belanghebbenden verkend op welke manier de regio samen een stap zou kunnen zetten in het ontwikkelen van een routenetwerk als toeristisch product. De focus ligt daar op wandelen. Uiteraard in samenhang met fietsen, mountainbiken en hippische routes. Ook op regionaal niveau blijkt de verbindingen tussen stad en land en de dooradering van de stadsrandzone voor verbetering in aanmerking te komen.

Opgave en kansen voor een stadsrand met Buitenstadkwaliteit

In Apeldoorn hebben we twee smaken stadsranden: de bosrijke Veluwe kant en de meer agrarische IJssel kant. Voor de **westelijke stadsrand** is de behoefte groot

om een **gemeenschappelijke koers** op de positie en ontwikkeling van de westelijke stadsrand te hebben. De focus ligt daarbij op het zorgvuldig omgaan met ruimtelijke ontwikkelingen in de waardevolle natuuromgeving van de Veluwe (Natura 2000 en EHS). Deze kwaliteit vormt het kader voor ontwikkeling. Natuur en economie zijn hier onlosmakelijk met elkaar verbonden en zijn beiden van belang voor het toeristisch toplandschap én de comfortabele gezinsstad. Samen met de ondernemers én onze inwoners willen we daar een proces voor aangaan, zodat sprake is van co-creatie. De provincie wil hierin graag participeren vanuit haar belang in natuur(behoud), vrijetijdseconomie (de Veluwe weer op nummer 1) én stadsranden. Voor deze rand is ook het in de maak zijnde Evenementenbeleid van belang.

Daarnaast bestaat er een **mogelijke** relatie tussen deze stadsrand en de stadsrand aan de IJssel kant. Deze zit in de verplichte compensatie die aan de orde is als er natuurareaal en/of waarden verloren gaan in het Gelders Natuurnetwerk (voormalige EHS). De grondpositie van de gemeente aan de zuid- en oostkant van de stad zou dan enerzijds een oplossing kunnen zijn voor de westrand én anderzijds een kans bieden voor de gewenste groene en recreatieve kwaliteitsverbetering aan de IJssel kant (zie opgave kaart fundament).

Maar er speelt meer in **oostelijke stadsrand**. In de Structuurvisie hebben we hier een opgave gesignaleerd: naast het verbeteren van de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de groene gebieden rond de stad, zien we een kans om de **recreatieve betekenis te vergroten** door ruimte te bieden aan de ontwikkeling van meer recreatieve trekkers (bestuursakkoord). Als voorbeeld gaat het dan over recreatie, natuur- en landschapsversterking, ruimte voor water, energielevering, streekproducten. Daarnaast zou meegelift kunnen worden op de toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de Veluwe. Processen in de genoemde lopende projecten aan deze kant van de stad zijn al voor een deel gericht op deze doelen, echter nog niet in samenhang met elkaar. Vanuit die samenhang liggen een paar vragen voor. Wat hebben ondernemers van ons nodig om de genoemde kansen te pakken? En hoe kan meegelift worden op de

aantrekkingskracht van de Veluwe? Biedt ook hier, net als aan de Veluwse kant, het hebben van een gezamenlijke koers met ondernemers/eigenaren, een sterkere economische kans? Dit laatste moeten we zeker verkennen. Als gemeente nemen we hierin het initiatief, vanuit een inspirerende, verbindende rol.

Een inspirerend voorbeeld vormt daarbij het **Rondje Enschede** (zie onderstaand inspiratiekader). Het rondje Enschede stimuleert het gebruik van de stadsrand en verbindt ondernemers en bezoekers van het gebied met elkaar.

Rondje Enschede

De gemeente heeft initiatief genomen om door de projecten en gebieden heen, samen met ondernemers een route dicht rond de stad te ontwikkelen voor fietsers en wandelaars. Deze route is inmiddels een begrip in Twente en ondernemers zien er de meerwaarde van in en doen mee in het aanbieden van allerlei producten en diensten in en om de route. Door zowel bewoners als toeristen wordt het als een succes ervaren.

Toekomstige ontwikkeling gemeentelijk bosbezit

Op dit moment verkennen we wat de gewenste ontwikkelingsrichting is van de het gemeentelijke bosbezit. Een groot deel ligt in de stadsrand en heeft een betekenis als recreatief uitlooph gebied. Cultuurhistorie, recreatie en natuur gaan er hand in hand. De maatschappelijke en ook economische betekenis voor onze inwoners en voor toeristen kan vergroot worden. De grootste kans ligt daarvoor in landgoed woudhuis. Samen met onze partners uit de Samenwerkingsovereenkomst Groen-Blauwe Dooradering verkennen we hoe deze kansen te verzilveren zijn.

Aan de slag!

Hoe gaan we de kansen die zich voordoen vanuit het programma Stadsranden pakken en verder vormgeven? De volgende stappen worden gezet:

- Het opstellen van criteria om de juiste investeringen te doen in de drie verbindingen stad-land uit de Investeringsimpuls.
- Het opstellen van een opdracht en een voorstel voor een procesaanpak voor een gezamenlijke koers voor de westelijke stadsrand (co-creatie met ondernemers en bewoners, met een mogelijke samenwerking met de provincie)
- Het opstellen van een kansenkaart Stadsranden met Rondje Enschede als inspiratie, samen met externe partners en partijen op gebied van recreatie en de groene mal; het doel is het netwerk te verbeteren en economisch en maatschappelijk beter uit te nutten. Dit verbonden aan de ontwikkeling van groene uitlooph gebieden.

Programma Stadsranden

Onderdeel Criteria korte termijn projecten uitvoeren

Voor het maken van keuzes tussen projecten die we gaan financieren uit de 2,5 miljoen voor het Programma Stadsranden zijn criteria opgesteld. In het Position Paper is aangegeven hiermee te gaan werken. Daarbij is van belang welke voorwaarden de provincie stelt, wat we er al in doen, én wat onze eigen aanvullende criteria zijn.

Harde provinciale voorwaarden

De afspraken met de provincie vormen harde voorwaarden, hierop worden we als gemeente afgerekend. De algemeen geldende (voor alle programma-onderdelen) afspraken zijn:

- **Tijd:** voor 1 januari 2016 is het geld aanbesteed, voor 1 januari 2018 is het geld uitgegeven en doelen gerealiseerd.
- **Geld:** er is 2,5 miljoen beschikbaar waarbij gemeentelijke cofinanciering gewenst is én waardoor derden mee gaan investeren (co-creatie/partnership).

Specifiek voor het onderdeel **Programma Stadsranden** geldt dat de volgende **doelen** gehaald moeten worden:

1. verbinding Apeldoorn-west met Berg en Bos
2. verbinding noordoost (Zuidbroek-Weteringse Broek en Landgoed Woudhuis)
3. verbinding zuidoost (Beekbergsebroek; de Maten-Beekbergerwoud)

Het is goed te weten dat deze doelen bijdragen aan het hoofddoel van de totale Investeringsimpuls: een economische impuls voor Apeldoorn. Dit omdat de kwaliteit en de aantrekkingskracht van de stad voor bewoners en nieuwe bedrijven mede bepaald wordt door de bijzondere groene waarden in en net buiten de stad. Die kwaliteit moet verder worden versterkt.' Daarbij gaat het zowel om het verbeteren van de toegankelijkheid als de kwaliteit van het groen (ondersteund door beheer).

Wat is het belang van de drie verbindingen voor het geheel?

Als we aanvullende lokale criteria gaan ontwikkelen moeten we eerst definiëren welke kwaliteit gewenst is om daadwerkelijk een economische en maatschappelijke toegevoegde waarde te leveren. Als we in dergelijke baten (TEEB toepassing) gaan denken dan geeft dat een aantal punten dat van belang zijn voor de drie verbindingen:

- ze moeten uitnodigend zijn voor gebruik door fietsers en wandelaars; hierdoor gaan onze bewoners meer bewegen en dat levert gezondheidswinst op (baathouders bewoners en zorgverzekeraars); ze werken uitnodigend als de paden van voldoende kwaliteit zijn (fysieke aanleg) en dat bewoners weten dat het er is en er actief gebruik van gaan maken (routeaanduiding, campagne).
- ze liggen in een grotendeels groene/blauwe omgeving; in een ontspannen omgeving komen mensen tot rust, dit levert een voordeel voor gezondheid, werkt preventief tegen werkstress, verhoogt het woongenot, versterkt de sociale cohesie; aanvullend op het eerste punt levert dit nieuwe baathouders op als ondernemers/bedrijven, zorgverleners.
- ze moeten onderdeel uitmaken van een netwerk; uit een TEEB studie: 'Investeren in Landschap Loont: opbrengst Geluk en euro's blijkt dat bijvoorbeeld recreatiebaten pas optreden als ze onderdeel uitmaken van een netwerk. Concreet wordt meer omzet gegenereerd door ondernemers als deze aan het netwerk verbonden zijn: mensen bewegen graag naar een doel (bijv terras, ijsboerderij).

Waar staan we nu?

Wat het netwerk betreft is Apeldoorn (zowel stad als land) opgenomen in het fietsknooppuntennetwerk Veluwe. Omdat in de stad de fietspaden in de Groene wigen en de Grote Groengebieden (uit de Groene Mal) nog in ontwikkeling waren, is dit netwerk voorlopig op de dichtst bijzijnde weg aangelegd. Dit met het idee de routes naar de paden en gebieden te verschuiven als deze gereed zijn. In de wig (Park) Zuidbroek en Zonnehoeve is nu een groot deel gereed. Evenals in het Weteringse Broek. Deze routes hebben de gewenste kwaliteit: je kunt er genieten van de ruimte en de rust, máár er is ook wat te doen (bijvoorbeeld Tuinen van Zuidbroek). Echter er ontbreken nu nog enkele belangrijke schakels.

Voor wandelen is geen netwerk en er zijn ook geen wandelpaden tussen gebieden in de stad en de stadsrand. De stadsrand zelf is aan de oostkant slecht voorzien voor wandelaars. Wel wordt er op initiatief van de dorpsraden (met medefinanciering van de gemeente en de provincie) gewerkt aan twee klompenpaden in de noordelijke stadsrand. Daarnaast heeft Wandelnet initiatief genomen om routes te ontwikkelen tussen stad en land. Ook geeft zij aan waar paden gewenst zijn. Zij doen dit samen met wijk en dorpsraden, IVN en ANWB. De gemeente faciliteert. Onder onze bewoners is hier veel belangstelling voor. Op dit moment zoekt Wandelnet naar financiering. Aan de westkant van de stad zijn meer wandelpaden in de bosgebieden. Elke eigenaar heeft er zijne eigen routes. Verbindingen tussen deze gebieden zijn er niet. Daarnaast is de gemeente zelf actief in het aanleggen van paden voor wandelen (en fietsen) langs de beken die hersteld worden. Dit is een samenhangend netwerk in wording.

In Apeldoorn is dus naast het fysiek realiseren van paden, winst te behalen in het ondersteunen van de aanleg van routes. Juist deze zorgen voor bekendheid en vergroten het gebruik door onze inwoners, en wellicht door toeristen.

Ook in de regio speelt het een en ander. Daar wordt verkend op welke manier er een samenhangend routenetwerk voor wandelaars kan komen. Een verbinding met economie en recreatie krijgt daar ook een plek. Na de zomer wordt gestart met een businesscase.

Samengevat de criteria voor het prioriteren van projecten

Bovenstaande leidt tot een aantal criteria. Aan de hand van deze criteria worden potentiële projecten gescoord en geprioriteerd. Alleen projecten die op de bijbehorende kaart (zie bijlage 1) zijn aangeduid voldoen aan het realiseren van de drie verbindingen. We onderscheiden drie soorten criteria: tijd(1), kwaliteit (2) en geld (3).

1. **Tijd (voorwaarde):** project:
  - a. Is voor 1 januari 2016 aanbesteed en voor 1 januari 2018 aangelegd en betaald -> door naar 2.
  - b. Kan niet voldoen aan 1a maar wel aan 2 en 3 -> project valt buiten te honoreren projecten en komt op een lobbylijst (doorloop hiervoor wel de criteria uit 2 en 3).

2. **Kwaliteit:** project (het eerst genoemde punt krijgt de hoogste prioriteit, de laatste de laagste; een lage prioriteit e en f betekent dat het project wordt aangehouden tot begin 2015)
  - a. Draagt bij aan één van de drie verbindingen en het beheer is vooraf geregeld (voorwaarde).
  - b. Realiseert naast een ontbrekende fysieke schakel in fiets en/of wandelpad tevens een groen/blauwe omgeving (zie kaart of dit van toepassing is).*
  - c. Is alleen een fysieke ontbrekende schakel voor fiets en/of wandelpad (zie kaart of dit van toepassing is).

- d. Vermarkt één van drie verbindingen voor fiets en/of wandel of meer, of van een recreatieve trekker in het netwerk, gericht op potentiële gebruikers (zie kaart).
- e. Is een kwaliteitsverbetering* van een bestaand pad én voor de groen/blauwe omgeving* (zie kaart).
- f. Is alleen een kwaliteitsverbetering van een bestaand pad voor fiets en/of wandel (zie kaart voor toetsing).

* kwaliteitscriteria voor fiets, wandel en groen/blauwe verbinding worden nog meegegeven vanuit de beoogde samenhangende structuur (link Apeldoorn Stadkookboek, Groene Mal, e.a.)

3. Geld en partnership: project:

- a. Past binnen het richtinggevende budget zoals in de eerste verdeling tussen de drie verbindingen is aangegeven (voorwaarde en voor toelichting zie **);
-> uitgangspunt is zo veel mogelijk met weinig geld te doen (sober en doelmatig)
- b. Levert zelf cofinanciering (bijv uren en geld, vastleggen); -> hoe groter het aandeel hoe beter
- c. Heeft mee-investerende partners en/of participerende partners/bewoners (= toepassing baathoudersmethode TEEB); aangeven wie met welke rol en welke financiële bijdrage); -> hoe meer partners en hoe groter het actieve aandeel en hoe groter de financiële bijdrage hoe beter

** randvoorwaardelijk geldt:

- verbinding west (300.000 euro); verbinding noord + oost (1,2 miljoen euro; verbinding zuid-oost (1 miljoen)
- project is voorzien van een begroting per maatregel (hoeveelheid en normbedrag zijn herleidbaar)
- de maatregelen zijn gekwantificeerd
- hierop wordt gecontroleerd
- 15% van de totale kosten bestaat uit projectkosten (ontwerp, bestek, aanbesteding, en directievoering)

Het is niet erg als een project op dit moment 'buiten de boot' valt. We hebben de opdracht om over te programmeren, zodat we een lijst voor toekomstige lobby hebben.

Procedure

Als we de kaart bekijken dan is niet overal waar bijv een fysiek ontbrekende schakel ligt een lopend project. Ook kan het zijn dat het initiatief voor realisatie bij derden ligt. We gaan dat als volgt aanpakken.

Daar waar **nog geen projecten** zijn gaan we de Stadsdeelmanagers en diverse beheerders benaderen over de kans die zich vanuit het Programma Stadsranden voordoet. Nogmaals de kaart en de criteria zijn leidend. Zij kunnen samen met anderen een voorstel voor een project doen en dat indienen. Als dit niet mogelijk is en er dus een kans wordt gemist dan horen we dat graag en bepalen we samen op welke manier er kansen gecreëerd kunnen worden.

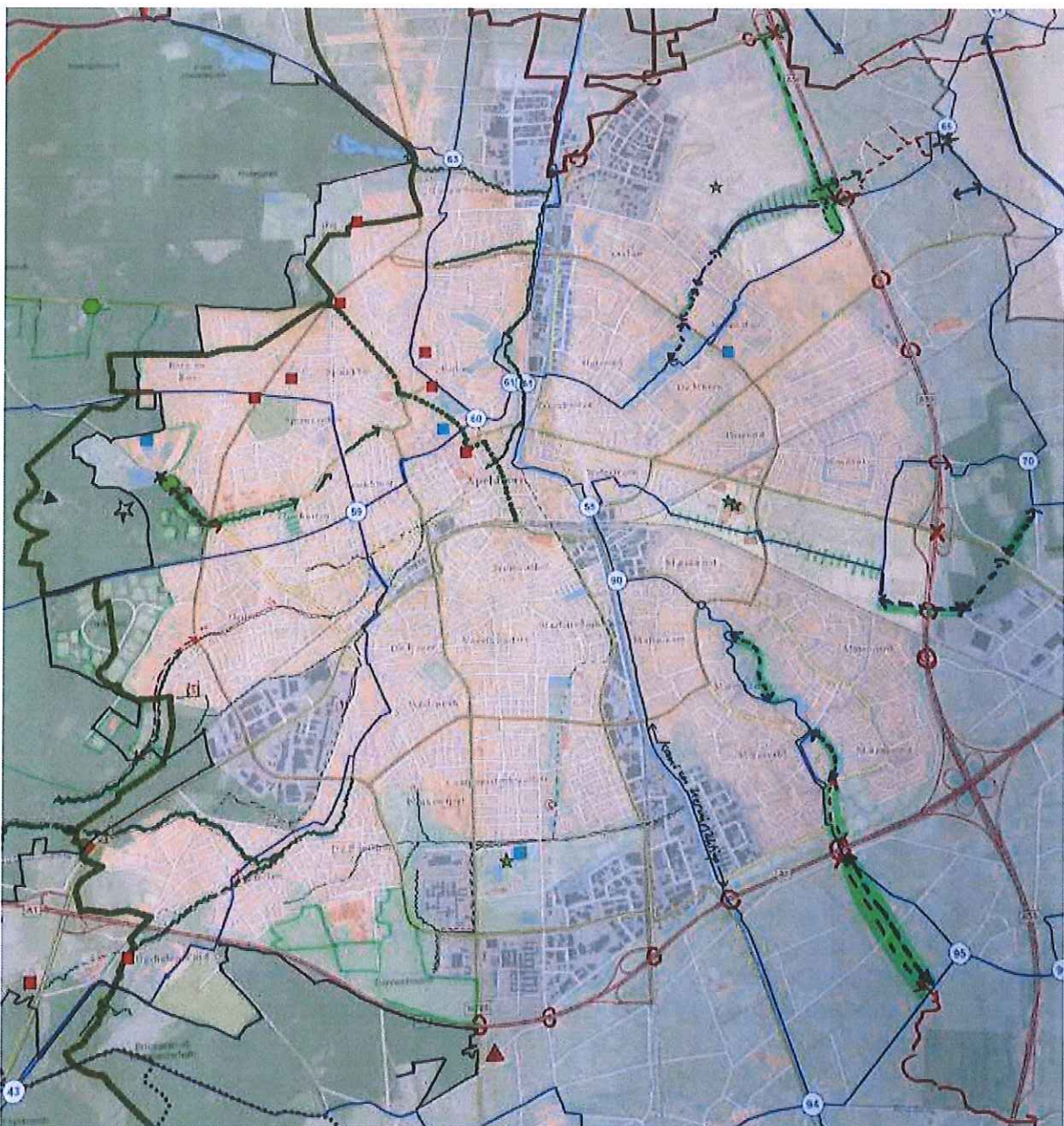
Daar waar **derden een initiatief** hebben om één van de drie doelen te realiseren worden deze actief door ons benaderd. Voor zover bekend. Ook zal dit onder de aandacht

worden gebracht in de Kansenkaart-bijeenkomst (met inspiratie uit Enschede) met externe partijen. Ook hieruit kunnen nog projecten ontstaan, die mee kunnen doen.

Voor het indienen van projecten geldt:

- projectvoorstellen indienen bij Jolanda van Sikkelerus (afweging met kernteam Arjan/Henk en daarna opdrachtgevers); graag van te voren
- we gaan gebundeld in rondes afwegen: september ronde 1 (indienen 15 augustus 2014); december ronde 2 (indienen 15 november 2014);
- tzt wordt bepaald of er wel of geen ronde komt in 2015

De opdrachtgever behoudt zich het recht om hiervan af te wijken als de situatie daarom vraagt. Bijvoorbeeld er doet zich een eenmalige kans voor om een stap in de gewenste richting te doen (zie kaart) en het betreft een kans die zich de eerst komende tijd niet meer voordoet. De urgentie moet dan wel aangetoond worden.

Bijlage 1: Kaart om projecten aan te toetsen